

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Knotkové, soudkyně JUDr. Kateřiny Kodetové a soudce Mgr. Zdeňka Váni ve věci

žalobce: **Š. M.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx xxx
zastoupený advokátem Ing. Mgr. Bc. Václavem Holým
sídlem Na Příkopě 857/18, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Lxxxn s. r. o.**, IČO xxx
sídlem xxx, xxx xx - xxx
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Valentem, LL.M.
sídlem AK Plzeňská 3350/18, 150 00 Praha 5

o určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru

**o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 19. prosince 2023
č. j. 7 C 66/2022-183**

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradu nákladů odvolacího řízení 6.776 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Petra Valenta, LL.M.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu o určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru (dále jen OZPP) dané žalovanou žalobci dne 12. 8. 2021(výrok I.)

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

a žalobce zavázal k zaplacení nákladů řízení žalované ve výši 59.485,11 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího právního zástupce (výrok II.).

2. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že žalobce pracoval u žalované jako xxx xxx xxx s místem výkonu práce Praha, a to od 1. 11. 2020 na základě pracovní smlouvy uzavřené na dobu neurčitou. Práci však vykonával v Hodoníně. Bylo ujednáno, že žalovaná jej může vysílat na pracovní cesty mimo sjednané místo výkonu práce na dobu nezbytné potřeby. V létě 2021 došlo k útlumu činnosti žalované v pronajatém areálu v Hodoníně a žalovaná nabídla žalobci práci v Rakousku. To odmítl. Dne 19. 7. 2021 mu bylo žalovanou oznámeno, že od 2. 8. 2021 nastupuje z důvodu potřeby společnosti v Praze v sídle zaměstnavatele. Žalobce se do zaměstnání od 2. 8. 2021 bez jakékoli omluvy nedostavoval a podáním ze dne 12. 8. 2021 podaným na poště dne 13. 8. 2021 s ním žalovaná zrušila pracovní poměr okamžitě z důvodu série neomluvených absencí. Žalobce byl od 24. 8. 2021 do 27. 10. 2021 v pracovní neschopnosti. Dne 7. 10. 2021 žalované sdělil, že trvá na dalším zaměstnávání na původním pracovišti.
3. Zjištěný skutkový stav soud prvního stupně posoudil podle § 55 odst. 1 písm. b/ zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce (dále jen ZP) a vzhledem k tomu, že nebylo sporu o tom, že se žalobce v konkrétní dny na nově určené pracoviště nedostavil (žalobce měl za to, že není povinen tak učinit, neboť trval na tom, aby mu byla přidělována práce v Hodoníně v areálu xxx, kde také podepsal pracovní smlouvu, a to na základě inzerátu žalované poptávající práci v dané lokalitě) uzavřel, že desetidenní neomluvená absence žalobce na pracovišti je zvlášť hrubým porušením jeho pracovních povinností, a žalobu, byť byla dána ve lhůtě podle § 72 ZP, jako nedůvodnou zamítl. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř.
4. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání. Soudu prvního stupně vytýkal, že řízení bylo vedeno zmatečně a nepředvídatelně. Žalobce k výzvě soudu předložil důkazy svědčící o tom, že žalovaná skutečně podala inzerát, jímž poptávala práci v Hodoníně. Na tyto důkazy však soud prvního stupně nijak nereflektoval. Rozsudek je též nepřezkoumatelný, neboť soud prvního stupně tvrzení a důkazy, které si od žalobce výslovně vyžádal, v rozsudku označil za irelevantní a nijak se s nimi nevypořádal. Soud prvního stupně nepřihlédl k průběhu podpisu pracovní smlouvy. V tomto směru měl žalobce za významné, že mu paní D. předložila pracovní smlouvou předem podepsanou jednatelkou žalované, žalobce neměl žádnou možnost ovlivnit její obsah. Uvedla, že všichni měli ve smlouvě jako místo výkonu práce Prahu, všichni to věděli s tím, že se pracuje v Hodoníně. Žalobce se zajímal, proč je ve smlouvě uvedeno místo výkonu práce Praha, a byl ze strany pana K. ujištěn, že se jedná o běžnou praxi, že to není problém, že není třeba to řešit. Žalobce tak byl ujištěním pana K. uveden v omyl ohledně významu ujednání o místě výkonu práce. Trval na tom, že měl úmysl pracovat v Hodoníně, pokud by věděl, že musí pracovat v Praze, smlouvu by nikdy neuzavřel. Naopak nebyl ze strany žalované seznámen s dočasností práce v Hodoníně. Soud prvního stupně proto pochybil, pokud uzavřel, že žalobce zcela vědomě přistoupil na ujednání o místě výkonu práce v Praze. Žalobce pak namítal, že žalovaná naopak neprokázala, jakým způsobem měl být žalobce přidělen k práci do Hodonína. Zdůraznil výpověď svědkyně D., že si nepamatuje, že by někdo jel pracovat z Hodonína do Prahy. Tato svědkyně potvrdila zájem žalobce pracovat v Hodoníně, když přišel do Hodonína. Ani svědek Ch. si nedovedl představit, že by někdo každý den cestoval za účelem výkonu práce z Hodonína do Prahy. To je 300 km a cesta trvá 4,5 hodiny tam a 4,5 hodiny zpět. Svědek K. uvedl, že žalobce nikdy na žádnou pracovní cestu neposílal. Stejně tak jednatel Š.. Jinými slovy bylo prokázáno, že žalobce na žádnou pracovní cestu žalovanou nikdy vyslán nebyl. Žalobci nikdy nebyly vyplaceny žádné cestovní náhrady; on sám je nepožadoval, protože výkon práce v Hodoníně nepovažoval za pracovní cestu. To svědčí o tom, že skutečnou vůli žalobce i žalované bylo založit pracovní poměr se skutečným místem výkonu práce v Hodoníně. Podle žalobce se soud prvního stupně dopustil nesprávného právního posouzení věci stran vůle žalobce a žalované. Žalobce odkazoval na § 556 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen o. z.) s tím, že měl soud prvního stupně zjišťovat skutečnou vůli, a tedy zohlednit mimo jiné, co uzavření pracovní smlouvy předcházelo a co

následovalo. Žalobce vnímá ujednání místa výkonu práce v Praze jako účelové a nemravné, vedené snahou vyhnout se ukončení pracovního poměru z organizačních důvodů (pro zrušení pracoviště v Hodoníně) za současného vyplacení odstupného podle § 67 ZP. Poukázal v tomto směru na výpověď jednatele žalované, že po ukončení kalamity v Hodoníně (kdy zde byl ukončen svoz dřeva) zaměstnanci přešli do Rakouska, Chánovic, nebo do Prahy, pokud nechtěli jít jinam, a pak se s nimi pokoušel dohodnout na skončení pracovního poměru. Dalším nesprávným právním posouzením byl závěr o přidělení práce žalobci v Praze. Žalobce trval na tom, že neměl povinnost bez dalšího začít od 2. 8. 2021 dostavovat se k výkonu práce do Prahy. Přidělení práce ze dne 19. 7. 2021 je proto podle žalobce třeba hodnotit jako písemnou nabídku žalované na změnu obsahu pracovní smlouvy, spočívající ve změně místa výkonu práce, což žalobce měl právo odmítnout. Žalovaná tento dokument nazvala účelově jako „Přidělení práce“ ve snaze ušetřit za případně vyplacené odstupné. Za daných okolností tedy soud prvního stupně nesprávně uzavřel, že žalobce tím, že se nedostavoval do Prahy k výkonu práce od 2. 8. 2021 do 12. 8. 2021, porušil své pracovní povinnosti zvláště hrubým způsobem a jsou tak dány důvody pro OZPP. Tak tomu však není. Žalobce neměl povinnost dostavovat se k výkonu práce v Praze. Dostavoval se do Hodonína, kde však měl zamezen vstup do areálu a kde mu práce přidělována nebyla. Bez významu není ani to, že údajnou absencí žalobce v Praze žalované nevznikla žádná škoda, když faktický výkon práce žalobce zde nebyl možný, žalovaná zde má pouze své sídlo. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil ve prospěch žalobce. Pro případ, že se odvolací soud neztotožní s věcnými námitkami žalobce, navrhl, aby bylo o nákladech řízení rozhodováno podle § 150 o. s. ř.

5. Žalovaná navrhlá potvrdit rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný s tím, že odvolání žalobce je čistou spekulací, která není založena na skutkovém stavu a provedeném dokazování. Pro posouzení místa výkonu práce soud prvního stupně zcela správně aplikoval judikaturu Nejvyššího soudu, mimo jiné rozsudek sp. zn. 21 Cdo 26 80/2015, a měl správně za významné, že ve smlouvě je jednoznačně určeno místo výkonu práce Praha. Toto místo výkonu práce bylo potvrzeno i svědecky, například výpovědí svědkyně D., která jednoznačně vypověděla, že výkon práce v Hodoníně byl pouze dočasný, přičemž žalobce o této dočasnosti věděl a byl o ní také dopředu informován, respektive byl srozuměn s tím, že místem výkonu práce je jednoznačně Praha a v Hodoníně pracoval pouze dočasně. Obdobně vypovídala i svědkyně I. T.. Soud prvního stupně tedy správně zjistil skutkový stav věci a správně rozhodl, že žalobce se dopustil jednání, které naplňuje znaky OZPP. Žalovaná pak u jednání odvolacího soudu ještě poukazovala na to, že i kdyby bylo sjednáno více pracovních míst, pak je to žalovaná jako zaměstnavatel, kdo měl právo určit, na kterém z nich bude žalobce pracovat a kde mu tedy bude přidělována práce.
6. Žalobce v replice na toto vyjádření tvrdil, že pracovní smlouvu uzavřel v omylu. Stanovení místa výkonu práce Praha bylo ryze formální, neodpovídalo tomu, že žalovaná žalobci od počátku přidělovala práci v Hodoníně, jakož i tomu, že ani nikdo jiný v Praze nikdy nepracoval.
7. Odvolací soud ve smyslu ustanovení § 212 a § 212a o. s. ř. přezkoumal napadený rozsudek, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a shledal, že odvolání žalobce není důvodné.
8. Předně odvolací soud uvádí, že neshledal důvodnou námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Jak připomněl Ústavní soud v nálezu ze dne 29. 3. 2018 sp. zn. I. ÚS 4093/17, smyslem odůvodnění soudního rozhodnutí je „především seznámení účastníků řízení s úvahami, na nichž soud založil své rozhodnutí, přičemž odůvodnění soudního rozhodnutí musí účastníkům řízení umožnit seznat ty úvahy soudu, jež byly relevantní pro výsledek řízení, a tím přezkoumatelnost soudního rozhodnutí z hlediska zákonnosti i věcné správnosti.“ Stručně řečeno, z hlediska přezkoumatelnosti rozhodnutí je klíčové, aby soud v jeho odůvodnění vyložil, jaké úvahy ho vedly k jeho rozhodnutí, a tedy, proč rozhodl tak, jak rozhodl. Je přitom pravdou, že povinností soudu je též vypořádat se s relevantními námitkami účastníků řízení včetně jejich důkazních návrhů (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 8. 2009 sp. zn. I. ÚS 1561/08), tuto povinnost však nelze

vykládat tak, že soud je povinen budovat svou argumentaci na podrobné oponentuře každé jednotlivé námitky, kterou účastník v řízení vznese, popř. se jednotlivě vypořádat s každým jednotlivým navrženým důkazem či s každým judikátem, na který účastník odkázal ve své argumentaci – klíčové v tomto směru je, zda soud v rámci odůvodnění svého rozhodnutí vystavěl vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jeho závěrů je sama o sobě dostatečná (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018 sp. zn. 29 NSCR 174/2016). Těmto nárokům na odůvodnění rozsudku soud prvního stupně plně dostál, když uvedl svá skutková zjištění, skutkový závěr i to, jaké důvody jej k rozhodnutí vedly. Odůvodnil svou právní úvahu a vypořádal se i s argumenty žalované. Nutno dodat, že podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu měřítkem toho, zda rozhodnutí soudu prvního stupně je či není přezkoumatelné, nejsou požadavky odvolacího soudu na náležitosti odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně, ale především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě použít v odvolání proti tomuto rozhodnutí odvolací důvody. I pokud rozhodnutí soudu prvního stupně nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly – podle obsahu odvolání – na újmu uplatnění práv odvolatele (viz např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2013 sp. zn. 29 Cdo 2543/2011 či ze dne 25. 8. 2015 sp. zn. 22 Cdo 2770/2015). V projednávaném případě je přitom z podaného rozsáhlého odvolání bez pochybností zřejmé, že žalobci nečinilo nejmenších potíží formulovat důvody, v nichž spatřuje nesprávnost napadeného rozsudku, což svědčí o přezkoumatelnosti tohoto rozsudku.

9. *Podle § 55 odst. 1 písm. b/ ZP zaměstnavatel může výjimečně pracovní poměr okamžitě zrušit jen tehdy, porušili zaměstnanec povinnost vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvlášť hrubým způsobem.*
10. *Podle § 60 ZP v okamžitém zrušení pracovního poměru musí zaměstnavatel i zaměstnanec skutkově vymezit jeho důvod tak, aby jej nebylo možno zaměnit s jiným. Uvedený důvod nesmí být dodatečně měněn. Okamžité zrušení pracovního poměru musí být písemné, jinak se k němu nepřiblíží.*
11. *Podle § 38 odst. 1 písm. b/ ZP, od vzniku pracovního poměru je zaměstnanec povinen podle pokynů zaměstnavatele konat osobně práce podle pracovní smlouvy v rozvržené týdenní pracovní době a dodržovat povinnosti, které mu vyplývají z pracovního poměru.*
12. Z obsahu spisu se podává, že žalobce byl u žalované zaměstnán na pozici xxx xxx xxx s místem výkonu práce Praha na základě písemné pracovní smlouvy. Od počátku vzniku pracovního poměru vykonával práci v Hodoníně. V pracovní smlouvě bylo výslovně ujednáno, že žalovaná jej může vysílat na pracovní cesty mimo sjednané místo výkonu práce na dobu nezbytné potřeby. Žalovaná provozuje autodopravu zaměřenou na dřevo; nakládá a vykládá vlaky, převáží dřevo, kde je třeba, po celé republice a v Rakousku. Mimo jiné jde o svoz dřeva vytěženého kvůli kůrovci. Když žalovaná ukončila práce v areálu v Hodoníně, vyzvala žalobce k dostavení se k výkonu práce do Prahy počínaje dnem 2. 8. 2021. Žalobce to nerespektoval. Po 10 dnech žalovaná zaslala žalobci OZPP pro neomluvené absence.
13. Odvolací soud s ohledem na obsah odvolání a repliky žalobce vyzval žalobce ke sdělení, zda namítá neplatnost pracovní smlouvy, když žalobce tvrdí, že byl uveden v omyl a že kdyby předpokládal výkon práce v Praze, smlouvu by neuzavřel. Zároveň odvolací soud žalobce poučil v tom směru, že omyl může být důvodem relativní neplatnosti pracovní smlouvy, které je třeba se případně dovolat. Žalobce upřesnil, že byl uveden v omyl ohledně významu ve smlouvě uvedeného místa výkonu práce. Relativní neplatnost pracovní smlouvy nenamítá, a to ani částečně.
14. K dotazu odvolacího soudu žalobce sdělil, že nemá zájem u žalované nadále pracovat, respektive měl by zájem pracovat v Hodoníně, což patrně není reálné. Usiluje však o platné rozvázání pracovního poměru a náhradu mzdy. Odvolací soud se pokusil o smírné vyřešení sporu. Žalovaná však argumentovala tím, že i tak byla mezi stranami uzavřena dohoda o skončení pracovního

poměru ke dni 31. 10. 2021, a to dohodou podepsanou dne 22. 7. 2021. Žalobce naopak tuto dohodu sporuje. Neplatnost této dohody žalobce u soudu nenapadl, byť o tomto dokladu ví, je s ním seznámen. Žalobce má totiž za to, že žalobu podávat nemusel, když trvá na tom, že žádná taková dohoda uzavřena nebyla. Podpis žalobce na dohodě založené žalovanou do spisu je podle odvolatele falsum. Žalovaná navrhla zaplatit žalobci mzdu do 30. 10. 2021, žalobce na to nepřistoupil.

15. Ani další odvolací námitky žalobce nejsou důvodné. Soud prvního stupně provedl dokazování, z něhož učinil dílčí skutková zjištění, jak dopodrobna rozebral v písemném odůvodnění rozsudku. Jednotlivé důkazy hodnotil postupem podle § 132 o. s. ř. každý zvlášť a ve vzájemné souvislosti a správně měl za významné, že bylo prokázáno sjednání pracovního poměru písemnou formou tak, že místem výkonu práce je Praha. Zároveň správně zohlednil, že to žalobce věděl, a vědomě takovou smlouvu podepsal. Odvolací soud shledal, že soud prvního stupně nepochybil, pokud žalobu v dané věci zamítl. Ve shodě se skutkovými a právními závěry se soudem prvního stupně je odvolací soud toho názoru, že OZPP bylo dáno žalobci žalovanou po právu. Mezi účastníky bylo výslovně dojednáno místo výkonu práce Praha. Odvolací soud nevylučuje, že žalobce, s ohledem na to, že byl mladý ve věku 20 let a že šlo o jeho první hlavní pracovní poměr, si nedovedl zcela představit důsledky takového ujednání. Nicméně jako průměrný rozumný člověk musel vědět, že má sjednáno místo výkonu práce Praha, o čemž svědčí i to, že se na tuto skutečnost dotazoval. Přesto smlouvu podepsal. Zároveň ji podepsal v době, kdy před nástupem do tohoto zaměstnání pracoval pro žalovanou brigádně, pročež vykonával stejnou pracovní činnost. Tudíž před uzavřením pracovního poměru na dobu neurčitou věděl, jaký je předmět podnikání žalované, že žalovaná odklízí kalamity způsobené kůrovcem, a to v různých lokacích, kde se taková potřeba vyskytla. Je proto logické, že v jednotlivých místech nebude tato práce přidělována donekonečna, ale pouze do té doby, než kalamita bude zlikvidována. Žalobce tedy věděl, co je sjednáno, a protože vůle stran účastníků pracovního poměru byla projevena jednoznačně, pak se odvolatel mylí, že bylo povinností soudu zjišťovat vůli stran místa výkonu práce výkladovými postupy danými občanským zákoníkem. Není tomu tak. Je-li vůle jednoznačně vyjádřena, není možné dalším dokazováním nahrazovat, měnit obsah pracovní smlouvy, který je srozumitelný a určitý. Za takové situace nelze než uzavřít, že žalovaná byla oprávněna požadovat po žalobci, aby nadále pro ni vykonával práci ve sjednaném místě výkonu práce, tedy v Praze. Tak byla oprávněna i přesto, že po určitou dobu přidělovala žalobci práci v Hodoníně. Pro rozhodnutí v dané věci zároveň není významné, zda žalovaná žalobce vyslala na pracovní cestu či nikoli, ani to, zda žalobci vyplácela náhrady s tím spojené. Mezi účastníky není sporu o tom, že se žalobce výše uvedenému pokynu konat práci v Praze nepodřídil, do uvedeného místa se nikdy nedostavil. Žalobce se tak dopustil neomluvené absence v délce od 2. 8. 2021 do 12. 8. 2021. Takové jednání je jednoznačně porušením pracovních povinností zvlášť hrubým způsobem, proto není v rozporu s právní úpravou a na věc dopadající judikaturou to, že žalovaná přistoupila k nejprísnějšímu způsobu skončení pracovního poměru žalobce, tedy k OZPP právě z důvodu déletrvající neomluvené absence.
16. Ze všech uvedených důvodů odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil postupem podle § 219 o. s. ř. Jako věcně správný byl shledán i výrok soudu prvního stupně o nákladech řízení, který koresponduje s procesním úspěchem žalované a tedy ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř., když soud prvního stupně nepochybil ani při vyčíslení nákladů žalované, které jí před soudem prvního stupně vznikly. Důvody pro aplikaci § 150 o. s. ř. nebyly odvolacím soudem shledány.
17. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o. s. ř. a § 142 odst. 1 o. s. ř. a plně procesně úspěšné žalované byla přiznána náhrada nákladů řízení, a to odměna za 2 úkony právní služby po 2.500 Kč, 2× režijní paušál po 300 Kč, to vše spolu s 21% DPH (§ 7, § 11 a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.).

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

Proti tomuto rozsudku lze podat za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání zkoumá dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 28. května 2024

JUDr. Jana Knotková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.